

UJEDINJENE NACIJE

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove

Međunarodni rezidualni mehanizam za krivične sudove (Mehanizam) osnovao je Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija 22. decembra 2010. da nastavi nadležnosti, prava, obaveze i ključne funkcije Međunarodnog krivičnog suda za Ruandu (MKSR) i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) nakon okončanja njihovih mandata.

OBRAĆANJE

PREDSJEDNIK

(Isključivo za medije. Nije zvaničan dokument)

Arusha, Haag, 6. juni 2018.

Obraćanje Savjetu bezbjednosti UN-a
sudija Theodor Meron
predsjednik Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove
6. juni 2018.

G. predsjedniče, ekselencije, dame i gospodo:

Počastvovan sam što se ponovo pojavljujem pred ovim Savjetom kako bih podnio izvještaj o napretku u radu Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove tokom posljednjih šest mjeseci, a veliko mi je zadovoljstvo što to činim dok Savjetom predsjedava Ruska Federacija.

Htio bih da iskoristim ovu priliku da iskažem koliko cijenim značajnu pažnju i napore koje su članovi Neformalne radne grupe za međunarodne sudove Savjeta posvetili Mehanizmu, posebno u kontekstu nedavnog preispitivanja napretka koji je Mehanizam ostvario u dovršavanju svog mandata. Zahvalan sam članovima radne grupe na njihovoj trajnoj podršci i htio bih da izrazim svoju posebnu zahvalnost Peruu na stručnom rukovođenju tom grupom.

Na kraju, Kancelarija za pravne poslove je tokom ovog izvještajnog perioda i dalje pružala Mehanizmu pomoć koja je bila od vitalnog značaja i htio bih da prenesem izraze svog dubokog uvažavanja podsekretaru za pravne poslove i šefu Kancelarije za pravne poslove, g. Miguelu de Serpa Soaresu, pomoćniku generalnog sekretara za pravne poslove, g. Stephenu Mathiasu, i njihovim kolegama zbog njihovog važnog doprinosa našem radu.

* * *

G. Predsjedniče, ekselencije:

Otkad sam se u decembru pojavio pred ovim Savjetom, Mehanizam je prošao kroz nekoliko ključnih događaja. Nakon istorijskog zatvaranja Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju krajem 2017. godine, Mehanizam je — po prvi put od svog osnivanja — počeo da radi samostalno, bez podrške dvaju međunarodnih sudova koji su mu bili prethodnici, i preuzeo je na sebe cijelokupni okvir rezidualnih funkcija koje su mu povjerene. Mehanizam je preuzeo, takođe po prvi put, punu odgovornost za široki

Služba za odnose s javnošću

Arusha, Tel.: +255 (0)27 256 5376

Haag, Tel.: +31 (0)70 512 5691

Email: mict-press@un.org

Pratite nas na [Facebooku](#), [Twitteru](#), [YouTubeu](#), [LinkedInu](#)

www.unmict.org

raspon administrativnih poslova koji su od ključnog značaja za provođenje njegovog mandata i, tokom perioda pojačane sudske aktivnosti, nastavio je da održava jedno ponovno suđenje i da vodi niz raznih drugih postupaka, kako u sudnici tako i van nje. Ono što je značajno jeste to da je Mehanizam to sve učinio dok se suočavao s nečuvenim i neočekivanim izazovima vezanim za ograničenja u pogledu resursa i, kao njihovom posljedicom, ubrzanim provođenjem smanjenja troškova, uvođenjem mjera za smanjenje broja osoblja, te pogoršanjem stanja morala osoblja.

Ovaj izvještajni period je, prema tome, u višestrukom pogledu bio naporan za Mehanizam. Međutim, u istom periodu Mehanizam je — a posebno njegovo izuzetno osoblje — pokazao žilavost i kreativnost, odgovarajući na nove operativne rizike domišljatošću i snalažljivošću i nastavljujući da istražuje nove načine da poboljša izvršavanje svog mandata. U ovom kontekstu, htio bih da izrazim svoju posebnu zahvalnost sekretaru Mehanizma, g. Olufemiju Eliasu, i njegovom timu, na njihovoj istrajnosti u suočavanju sa nečuvenom situacijom u kojoj se Mehanizam našao u pogledu svog budžeta i sa njenim brojnim posljedicama po oву ustanovu. Isto tako bih htio da odam priznanje svojim kolegama sudijama za njihov rad, koji je doveo do još jednog značajnog pomaka: usvajanja revidiranog Kodeksa profesionalnog postupanja sudija Mehanizma u aprilu, kojim je uvedena jedna nova procedura shodno kojoj se i same sudije mogu držati odgovornima za postupanje u skladu s načelima izloženim u tom Kodeksu. Ovaj važan pomak pokazuje, još jednom, riješenost Mehanizma da primjenjuje najbolju praksu i da u svakom pogledu služi kao primjer odgovornog postupanja.

* * *

To je samo jedan primjer važnih ostvarenja koja su postignuta tokom posljednjeg izvještajnog perioda. U svojim preostalim zapažanjima biću kratak i dotaknuće se samo nekih od pitanja o kojima se opsežnije govorи u mom pismenom izvještaju podnesenom 17. maja.

Tokom ovog izvještajnog perioda, Mehanizam je nastavio da pravi važne korake u vršenju i okončanju svog sudskega rada. U predmetu *Vojislav Šešelj*, žalbeni pretres je održan 13. decembra 2017., a presuda je izrečena 11. aprila 2018. Žalbeni pretres u predmetu *Radovan Karadžić* održan je 23. i 24. aprila, ranije nego što je bilo predviđeno u novembru prošle godine. Cilj je da se ovaj predmet okonča u decembru 2018., što je znatno ranije nego što je bilo prethodno predviđeno.

U međuvremenu, ponovno suđenje u predmetu *Jovica Stanišić i Franko Simatović* odvija se ubrzanim tempom, i u toku je dokazni postupak tužilaštva. U toku je i žalbeni postupak u predmetu *Ratko Mladić*, pri čemu su i tužilaštvo i g. Mladić podnijeli svoje najave žalbe, a u toku je sastavljanje žalbenih podnesaka. Postupak preispitivanja u predmetu *Augustin Ngirabatware* je isto tako u toku, nakon povlačenja i zamjene branionca g. Ngirabatwarea. Sada se očekuje da će pretres u ovom predmetu, koji je prvo bitno bio zakazan za februar, biti održan u drugoj polovini ove godine.

Mehanizmom rješava i po velikom broju dodatnih, *ad hoc* sudske pitanja, počev od podnesaka koji se tiču navoda o nepoštovanju suda, pa do molbi za izmjenu zaštitnih mjera koje su odobrene ugroženim svjedocima. Kao što je naznačeno u mom pismenom izvještaju, može se očekivati da će se podnošenje takvih *ad hoc* sudske zahtjeva pred Mehanizmom nastaviti još neko vrijeme.

Dobar napredak je ostvaren i na više drugih frontova. Kad je u pitanju sprovođenje kazni, na primjer, Mechanizam je tokom ovog izvještajnog perioda prebacio osam osuđenih osoba iz Pritvorskog objekta UN-a u Arushi u države sprovođenja kazne, od kojih su četiri osobe prebačene u Senegal, a četiri u Benin. Mechanizam će i dalje ulagati napore kako bi odgovorio na potrebe vezane za sprovođenje kazne za preostale osuđene osobe u oba ogranka i cilj nam je — ovisno o saradnji od strane država — da u toku ove godine dovršimo prebacivanje svih pravosnažno osuđenih osoba koje se trenutno drže u Pritvorskom objektu UN-a u Arushi ili u Pritvorskoj jedinici UN-a u Haagu. To bi, ako bude ostvareno, predstavljalo važan korak ka dovršenju našeg mandata u toj oblasti. Državama članicama koje trenutno sprovode naše kazne, ili koje razmatraju da to učine, Mechanizam upućuje izraze svog uvažavanja zbog njihove ključne podrške.

Tokom ovog izvještajnog perioda postignuta su važna ostvarenja i u oblasti upravljanja arhivama, budući da je posljednja — i velika — tranša fizičke i digitalne dokumentacije MKSJ-a uručena Mechanizmu i da je fizička dokumentacija MKSR-a premještena u arhivski objekat u Arushi koji je namjenski izgrađen u tu svrhu. Mechanizam je tokom izvještajnog perioda nastavio da ulaže napore kako bi povećao i poboljšao pristup dokumentaciji koju drži pohranjenu, između ostalog i tako što je povećao dostupnost sudskih spisa na bazama podataka koje je moguće javno pretraživati i pružao tehničku pomoć i savjete važnim vanjskim projektima, kao što je novi Informativni centar o Međunarodnom krivičnom суду за bivšu Jugoslaviju u Sarajevu, koji je otvoren prije samo nekoliko dana. Ovisno o ograničenjima u pogledu resursa, Mechanizam očekuje da će u narednim mjesecima pružati podršku inicijativama za dalji razvoj takvih informativnih i dokumentacionih centara u bivšoj Jugoslaviji, u skladu sa smjernicama koje je ovaj Savjet dao u rezoluciji 1966, i za nastavak rada na istraživanju načina na koji bi se saradnja Mechanizma sa Vladom Ruande mogla poboljšati, u skladu s rezolucijom Savjeta bezbjednosti 2256.

U međuvremenu, Mechanizam i dalje vrši ostale ključne rezidualne funkcije koje su mu povjerene — od pružanja pomoći u svrhu podrške naporima vezanim za odgovornost u radu u nacionalnim jurisdikcijama, preko tekućeg praćenja predmeta proslijeđenih nacionalnim sudovima, do pružanja ključnih usluga u zaštiti svjedoka. U svom tim naporima, Mechanizam nastoji da se pridržava najviših standarda i da, primjenom inovacija i kreativnosti na svakom koraku, bude još efikasniji.

U tom kontekstu, htio bih da naglasim da Mechanizam cijeni rad Službe za internu kontrolu (OIOS), koja je — pored svoje redovne provjere konkretnih aspekata rada Mechanizma — završila jednu šиру procjenu sprovođenja mandata Mechanizma tokom perioda od 2016. do kraja 2017. godine.

Pozdravljamo to što je OIOS potvrdio dostignuća Mechanizma u svim oblastima, od toga da je osigurao spremnost za suđenje do toga da je povećao ekonomičnost i racionalizirao radne tokove u ključnim oblastima. Međutim, isto smo toliko i zahvalni OIOS-u na njihovim povratnim informacijama i preporukama u pogledu načina na koje Mechanizam može da poboljša svoje metode i rad, kao što su poboljšanje koordinacije između dvaju ogrankaka kako bi se ojačao pristup „jedna institucija“ koji primjenjuje Mechanizam, restrukturiranje pružanja administrativnih usluga u cilju boljeg opsluživanja potreba u oba ogranka, te primjena kadrovskih instrumenata u cilju praćenja rodne jednakosti.

* * *

G. predsjedniče, ekselencije:

Dugoročni uspjeh međunarodne pravde i borbe za stvaranje globalne kulture odgovornosti biće moguć jedino ako i dalje budemo otvoreni prema takvom poboljšanju, inovaciji i kreativnom rješavanju problema — bilo da se radi o mojim kolegama i meni u Mehanizmu ili, kako je sugerisano na dragocjenoj otvorenoj debati koja je nedavno u ovoj sali sprovedena pod predsjedavanjem Poljske, samim uvaženim članicama. A to će jedino biti moguće ako i dalje budemo radili zajedno, čvrsto se pridržavajući ključnih načela na kojima počiva ne samo uspostavljanje Mehanizma, nego i rad Ujedinjenih nacija u širem smislu.

Zahvaljujem Vam na ovoj stalnoj posvećenosti i na trajnoj i ustrajnoj podršci koju članovi ovog Savjeta nastavljaju da pružaju Mehanizmu, kao i širim naporima u cilju osiguravanja principijelne odgovornosti za teška kršenja međunarodnog prava.
